

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta \$5.50. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi . . .60

CANADAAN:
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00

SUOMEN JA ULOMALLE:
Yksi vuosikerta . . . \$8.50 Kuusi kuukautta . . . \$4.50

SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year . . . \$5.50 Three Months . . . \$1.60
Six Months . . . \$3.00 One Month 60

No. 278

MAANANTAINA, MARRASK. 29 P.—MONDAY, NOV. 29

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

PUHKEAAKO VERILEIKKI UUDELLEEN

Neuvottelujen Venäjän ja Puolan välillä tiedetään taas keskeytyneen

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 25, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 26th, 1917.)

PARIISI, marrask. 27 p. — Riihessä olevan Neuvosto-Venäjän edustajan Axelrodin Liettuan hallitukselle tekemä ilmoitus, että venäläiset alkavat vallata Vilnan, voi olla ensimmäinen toimenpide bolshevikkien tahtoa sodan uudelleen aloittamiseksi. Puolan vastaan, siihenkin katsoen, että neuvottelut Riihessä on lopetettu. Vilna on nyt kenraali Zeligowskin komentoimien puolalaisten hallussa.

Muntemien päivien kuluttua Vilnan saapuu espanjalainen joukko-osasto, joka edustaa Kansojenliittoa ja diplomaattisissa piireissä koetaan arvalla, mikä tulee olemaan seuraus mahdollisesta yhteenlöyhäyksestä espanjalaisen ja punaisten välillä.

Eivät pääse yksimielisyyteen.

RIIGA, marrask. 28 p. —

Pidetty viikon neuvottelua Puolan ja Neuvosto-Venäjän rauhaneuvottelujen osastot eivät näytä päässeen lähemmäksi sovintoa, heidän välilleen kuusi on ilmennyt uusia erimielisyyksiä. Amnestiaaostossa, jonka jäsenenä näytetään pääsevän yksimielisyyteen, syntyi kuitenkin erimielisyyttä viime hetkellä ennen armistusta. Neuvosto-Venäjän edustajat vaativat amnestiaa kaikille poliittisista rikoksista kärsineen tuomitulle, kun taas Puolan edustajat ovat sitä mieltä, että sellainen amnestian myöntäminen olisi sekaantumista toisen maan sisäisiin asioihin.

Erimerkittävää on syntynyt myös Kija jaotossa, joka käsittelee kysymystä vankeiden vaihtamisesta; Puolan edustajat vaativat vaihtamisen aloitettavaksi heti, kun taas Venäjän edustajat esittävät sen aloitettavaksi vasta rauhansopimuksen vahvistamisen jälkeen.

Tietoja Seminoffin edesottamista.

TOKIO, marrask. 29 p. — Huollomaita liikkeellä olleista huhuista, että kenraali Seminoff on paennut Siberiasta etelään kohti Mongolian, viralliset tiedot osoittavat hänen edelleen olevan tukiasemallaan Mandchuriassa. Kaksi juna on valmiina kuluttamaan Seminoffin ja hänen esikuntansa Harbiiniin.

Kiinalaisten kerrotaan antaneen Seminoffille luvan tuoda esikuntansa ja henkivartioston mukanaan ja heidän sallittaan pitää aseensa. Kiinalaiset riisuivat aseista paikallisia ja lähettivät haavoittuneita itään. Pieni joukko-osasto seminoffilaisia ja kappellilaisia on mennyt Mongoliaan.

LONTOO, marrask. 29 p. — Kenraali Sokolnikov, Venäjän neuvostojoukkojen ylipäällikkö Turkestanin ritarimallalla on antanut joukkoilleen määräyksen siirtyä heti Afganistaniin ja Intian rajalle, kerrotaan Central Newsille Moskovasta Helsingin kautta tulleista tiedonannoksista. Moskovassa ilmestyvässä Krasnaja Gazetassa tiedotetaan tämän johdosta kirjoitettavan, että tämän toimenpiteen pitäisi saattaa Englannin hallituksen järjkiin.

ESPAÑJALAISIA JA ENGLANTILAISIA JOUKKOJA VIILNAAN.

GENEVE, marrask. 29 p. — Englanti ja Espanja tulevat lähettämään neuvostonasajoa Vilnaan ylläpitämään järjestystä siellä toimittavien yleisnesteysten aikana.

Tämän ilmoituksen teki ellen illan kansojen liiton kokous. Ilmotettiin myös, että Ranska ja Belgia olivat jo suostuneet lähettämään joukko-osastoja sinne.

Kun kenraali Zeligowski joka aika lähtöperin valitsi Vilnan joukkoineen lähtevät sallivansa "kansan" määrää hallitukselta.

VAATIVAT VAHINGON-KORVAUSTA TYÖVÄENJÄRJESTÖILTÄ

ST. LOUIS, marrask. 29 p. — Kolme täällä olevaa restauranttia ovat nostaneet vahingonkorvausjutun neljän paikallista työväenjärjestöä vastaan, vaatien 90,000 dollarin korvausta hankkeen keskeyttämisestä, jonka ovat aiheuttaneet unohtuneet asettamat piketein kahden restaurantin edustolle.

Suomalaisen legioinan jäännökset Canadaan

LONTOO, marrask. — Tällä on saatu tietää, että nyt on saatu alkaen sopimus Canadian hallituksen kanssa Porthmouthissa olevan suomalaisen legioinan sotilaiden (joita Suomen hallitus ei ostanut vastaan) siirtymisestä Canadaan. Porthmouthissa olevat legionaaliset, kaikkiaan 37 miestä, ovat näihin saakka olleet armeijan kirjossa. Englannissa ei heitä ole voitu demobilisoida kuin siviililolissa työnsaamista ei ole ollut tietoa. Canadaassa on heillä toivaita ensi aluksi päästä metsätöihin.

Legionaalisten mukana tulee Canadiana matkustamaan niiden nykyinen englantilainen päällikkö, luutnantti Wetton ja hänen suomalainen vaimonsa. Luutnantti Wetton tulee opastamaan ja avustamaan miehiä uudessa maassa työpaikan saamisessa y.m. Miehet saavat Englannin hallituksen puolesta vapaan matkan Canadaan. Matkalle lähtevät he Southamptonista komealla "Scandinavia"-laivalla lokakuun 29 p:nä.

"Porthmouthissa olevien mukana matkusti osa Lontoossa olevista aikaisemmin demobilisoiduista legionaalista, jotka myös saivat sinne vapaan matkan.

Laiva ja miehistö vielä kadoksissa

SEATTLE, marrask. 29 p. — Pelastuslaivat ovat kierrelleet yhtiäntä sitte lauantain illällä seutuvilla, missä rahtilaiva W. J. Pirrie (josta lauantaina uutisissa kerroimme) irtautui hinaajasta Santa Rita, löytänyt laivasta tai miehistöstä jälkeäkään.

LOS ANGELES, marrask. 29 p. — Myrskyn käsin joutuneella rahtilaivalla W. J. Pirrieellä on marrask. 3 päivänä täälläisessä satamassa sitrolaivavirkailijan ottaman luettelon mukaan 33 ihmistä. Ne ovat: kapteeni Alfred Jensen, tanskalainen, hänen 21-vuotias vaimonsa ja pikku poikansa; ensimmäinen matruusi Halman, saksalainen, insinööri P. W. Crossland, englantilainen ja B. Juan Lamplot, slaavilainen; loput ovat Chilestä, Etelä-Amerikasta.

Aikaisemmat uutiset kertoivat laipensa ja hänen vaimonsa sekä lapsensa pelastumisesta, mutta myöhemmissä ei sitä ole vahvistettu.

ASTORIA, Ore., marrask. 29 p. —

James-saaren ja Cape Johnsonin rannikolla löydetty suuren määrät laivoja vahvistavat uskoa, että rahtilaiva W. J. Pirrie on haaksirikkojutun lähtenyt ja miehistöineen. Rannikolta löydetty laudat ovat näitä samanlaisia mitä laivaan lastattiin Tacomasta ennen sen matkalle lähtöä. Merenkäynti oli liian ankara lautojen lähemmälle tarkastukselle.

Recordi tuuli.

SAN FRANCISCO, marrask. 29 p. — Viikon lopulla länsirannikkoja pyhäkäisy ankara myrsky on nyt siivuttanut rannikon ja on matkalla itään.

Myrskyn kestäessä saavutti tuuli Point Reyesissä, Calif. 40 mailin tuntinopeuden ja Tatoosh-saarella, lähällä Cape Flattery, Canadian rajalla, 95 mailin tuntinopeuden, joka on kiivain tuuli mitä ilmavirastossa tunnetaan.

MAA TAAS TÄRÄHDellyt.

PORTLAND, marrask. 29 p. — Viime yönä tuntui täällä toisen keran kuukauden sisällä maanjäristystä. Itseasiassa se ei ollut mitään järistystä, pikku tärinä vain, jota voi tapahtua missä ja milloin tahansa. Viimeinen ei ollut niinkään ankara kuin joku aika sitten tapahtunut tärinä.

EI LÖYTYYNT SYTÖS-PYKÄLÄÄ

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Maanviljelijöiden tavaroidensa pidättäminen markkinoilla on pannut oikeusviraston liikkeelle etsiäkseen pykälää, millä heitä voitaisiin syyttää.

Prokuraattoriin apulainen E. K. Nebecker on ilmoittanut että heitä ei voida syyttää trustivastausten lakien perusteella, koska Claytonin antinustriin mukaan voidaan syyttää vain sellaisia, jotka kuuluvat voittoa tuottaviin yhdistyksiin ja National Farmers Union ei ole voittoa tuottava järjestö, ja yksityisten pidättäytymistä myöskin tuoteita ennen kuin ne saavat niistä määrätyn hinnan, ei voida katsoa voiton kiristämiseksi heidän järjestöilleen.

IRLANNIN SINN-FEINERIT JA ENGLANTI

Liverpoolissa syytetty palamaan useita varastomakasiineja

LIVERPOOL, marrask. 28 p. — Viisitoista varastohuonetta syytettiin täällä ja Bootless (Liverpoolin esikaupunki) palamaan viime yönä. Niissä oli pääasiassa puuvillaa. Kaksi täällä palamaan syytetyistä varastohuoneista paloi kokonaan. Niiden läheltä löydettiin gasolinikanuja ja paraffiinia. Poliisit sanovat olevan merkkejä, jotka osoittavat olevan feinerien olevan syyllisiä noihin murhapolitoihin. Joitakin poliiseja ammuttiin sen jälkeen kun varastohuoneet oli syytetty palamaan, mutta ainakaan heistä ei haavuttu. Yksi siviilihenkilö ammuttiin kuoliaaksi. Viisi miestä on vangittu epäiltyinä syyllisiksi murhapolitoihin.

Pommeja räjähtäyty Corkissa.

CORK, Irlanti, marrask. 29 p. — Useita pommeja räjäytettiin valtekauduilla täällä lauantaina. Heti sen jälkeen useat suuret rakennukset syttyivät tullen. Vahingon arvioidaan noyevan 50,000 puntaa. Siiminkäijät sanovat hallituksen poliisien estäneen palosotilaita sammuttamasta tulipaloja.

Ryhtyvä varotoimiin Lontoossa.

LONTOO, marrask. 28 p. — Ensimmäisen kerran miesmuistiin annettiin elon määräys, että parlamentin kumpaankaan huoneeseen ei saa laskea ukkopuolia ja heti sen jälkeen Irlannin virastosta virallisesti tiedotettiin, että tähän tavallisesta poikkeavaan toimenpiteeseen samoin kuin muihin varotoimiin on ryhdytty, koska on saatu varmoja tietoja, että on muodostettu salaliitto erään korkeassa asemassa olevan viranomaisen murhaamiseksi. Useiden korkeassa asemassa olevien virkamielien kerrotaan viime viikon aikana saaneen uhkausta sekä varotuskirjeitä. Viimeisten päivien aikana kerrotaan saadun selville, että sinne feinerit ovat tehneet suunnitella suurusuuntaisesta pommien räjäyttämistä eri osissa kaupunkia.

Pääministerin virallinen asunto

numeroissa 10 Downing-kadun varrella on kauttaaltaan barrikoiitu ja eri kohteina asettettu vartiosto seisoa rakennuksen edustalla ja kummassakin päässä. Whitehall on samoin vahvan vartioston ympäröimänä.

7 SURMAUTUNUT RÄJÄHDYKSESSÄ

LONTOO, marrask. 28 p. — 7:n henkilöä sai surmansa ja parikymmentä tärväytyi ruutitehtaan räjähdyksessä Vergatossa, joka on noin 40 mailin päässä Milanosta, mikäli tänne tulleet tiedot kertovat. Räjähdys oli niin voimakas, että se tuhosi kaikki rakennukset Vergatossa, saattaa tuhansia ihmisiä köditöiksi. Milanossa saakka kerrotaan raittitehtaan kaatuneen räjähdysten vaikutuksesta.

POTKUPALLOPELI HENGENVAARALLISTA

CHICAGO, marrask. 29 p. — Virallinen potkupallopelikausi, joka päättyi kiitospäivään, vei 13 uhrin kuolleissa ja suuren määrän loukaantuneissa tänä vuonna, eli seitsemän enemmän kuin viime vuonna. Kuolleista oli kaksitoista korkeakoulusta ja yksi kuoli n.k. "nurkkatontti" pelissä.

Kuolleitten suuri lukumäärä on aiheuttanut paljon keskustelua pelin suhteen. Viimeisten kuuden vuoden aikana on kuolleitten luku vaihdellut kuudesta kahdeksantoista joka vuosi.

TYÖLÄISNAISET KANTAVAT VEROTAAKAN

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Vuoden 1918 veroista maksoivat näibet kaikkiaan \$1,064,000,000 (nibetonää 64 miljoonaa). Tämän summan maksoivat yksinäiset naiset joilla vielä itsensä lisäksi oli sukulaisia elätettävänä.

Naiset maksoivat kymmenesosan veroista muodostaen kahdeksaosan veronmaksajista. Viranomaiset sanoivat, että naisveronmaksajat muodostavat enimmäkseen palkattomia, ollen joksessa sentään rikkaitakin.

Suunnittelevat omaa riisto-ohjelmaansa

WASHINGTON. — Elihu Root ei halua olla valtiolihteerinä Hardingin hallituksen aikana. Tällä kansainvälisen kapitalismin suurella asianajajalla sanotaan olevan itseään var ten paljon tärkeämpi ja vaikutusvaltaisempi osa.

Kansainliiton antaessa lopullista todistetta kykenemättömyydestään nykyisessä istunnossa Genevessä on republikaanipuolueen strategianeuvosto laatimassa huolellisesti suunnitelmiaan palamaan viime yönä. Niissä oli pääasiassa puuvillaa. Kaksi täällä palamaan syytetyistä varastohuoneista paloi kokonaan. Niiden läheltä löydettiin gasolinikanuja ja paraffiinia. Poliisit sanovat olevan merkkejä, jotka osoittavat olevan feinerien olevan syyllisiä noihin murhapolitoihin. Joitakin poliiseja ammuttiin sen jälkeen kun varastohuoneet oli syytetty palamaan, mutta ainakaan heistä ei haavuttu. Yksi siviilihenkilö ammuttiin kuoliaaksi. Viisi miestä on vangittu epäiltyinä syyllisiksi murhapolitoihin.

Makelisivat Venäjällekin.

Rootin ajatuksena sanotaan olevan että kaikki tunnustetut hallitukset tulisivat kutsuttaviksi yhdenarvoisina tähän toiseen rauhankonferenssiin. Ja Venäjän nykyinen sotilaallinen asema tulee sitä uskoa, että siihen mennessä tulee neuvostohallitus tunnustetuksi ja kelpoiseksi olemaan saapuvilla.

Suostuoko Venäjä olemaan osallisen sellaisessa kokouksessa, ei voida varmuudella sanoa, mutta uskotaan neuvoston viranomaisen tulevan siihen ottamaan osaa, jos konferenssin ohjelma on tarpeeksi laaja.

Mr. Rootin sanotaan perustavan ohjelmansa sille käsitteelle, että

Europa on järjestettävä "taloudelliseksi yhtenäisyydeksi", ennenkuin "sivistystä" voidaan turvata siellä ja muualla. Tähän yleiseen periaatteeseen uskotaan Uuden Venäjän olevan valmiin suostumaan. Toiset kuitenkin arvelevat, että Root saattaa yksityisessä suostuuta yhtiä sopimattomaksi venäläisille kuin hän oli käydessään Venäjällä v. 1917.

ENGLANNIN TYÖLÄISET JA VENÄJÄN KAUPPA

LONTOO, marrask. 29 p. — Englannin hallituksen päätös alottaa uudelleen kaupankäynti Neuvosto-Venäjän kanssa, pidetään täällä selvänä työväestön voittona.

Englannin työväenpuolelle ensimmäisenä vaati Venäjän saatua lopepettavaksi ja agitatorilleen harjoitettiin, kunnes sopimus oli tehty. Työläiset sanoivat että Venäjän kauppa tullisi avaamaan suuret kauppaneuvottelut ja se tulisi jälleen avaamaan Englannin sullettu tehtaat, lopettaen siten yhdellä iskulla Englannissa vallitsevan suuren työttömyyden.

Kabinetin oli pakotettu tekemään päätöksensä osaksi bolshevikkien toimintatavan takia. Englanti pelkäsi bolshevistista propagandaa vähässä Aasiassa, Persiassa ja Intiassa.

Sopimuksen luonnos on hukkan muuttunut viime kuussa julkaisuista syytöksestä. Venäjää vaaditaan vapauttamaan kaikki vangit, tunnustamaan yksityiset velat ja lupaamaan olemaan harjoittamatta valtaamokumouksellista propagandaa ulkomailta.

Kysymys "kansallisista" veloista jätetään käsiteltäväksi yleisissä rauhaneuvotteluissa, joiden odotetaan alkavan pian kaupan alkamisen jälkeen.

TULI TUHONNUT SUUREN LAIVAN.

BILBOA, Espanja, marrask. 29 p. — Lautainta havaittiin tuli äskettäin vesille lasketussa linjalajissa "Alfonso XIII" ja kerkesi se tuhota sen sisustan kokonaan ennenkuin se saatiin sammumaan. Vahinko arvioidaan 25,000,000 pesetäksi.

KAUPPAESITYS ON VALMIINA

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Marylandin senaattori France on laatinut ehdotuksen kauppaesitysten avaamiseksi Venäjän kanssa ja tulee hän esittämään sen seuraavassa kongressissa. Ehdotuksessa määrätään presidentti toimimaan kauppaesitysten avaamiseksi.

POL. VANKIEN ARMAHDUS YHÄ KUMMITTELEE

Näyttää kuin olisivat yhtämitta virkamiesten tunnonvaivoina

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Lauantaina Ilmotettiin oikeusvirastosta, että vielä vankeudessa olevien poliittisten vankien juttuja tarkistetaan niin joutiin kuin keritään.

Robert Scottin, Palmerin yksityis-sihteerin lausunnon mukaan, voidaan vapautuksia odottaa useissa tapauksissa. Scott sanoo, että tarkistelu alaisena on noin 160 tuomiota, joista kolmasosa on jo tarkistettu ja yli 25 on armahdettu. Loppuja tarkistetaan niin joutiin kuin rajotulla työvoimalla voidaan.

Viranomaiset eivät halunneet keskustella Eugene V. Debsin asiasta eikä sanoa mitään voidaanko hänen vapautukseensa suhteen olla odottavalla kannalla. Sanottiinhan vain, että hänen "tuomionsa mahdollisesti tarkistetaan" muitten mukana.

Sotasihteerin Bakerin vakuumkustelien vastustajain vapautus pani monet ajattelemaan, että samanlaisia menettelyä voitaisiin odottaa oikeusvirastolta. Mutta on selletty, että "poliittisten vankien" ja militäriivankien asiat kulkevat eri teillä ja ovat toisistaan riippumattomia.

EIVÄT ANNA MATKAPASSIA.

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Valtiovirasto ei anna matkappassia kenellekään, joka aikoo mennä Irlantiin Amerikan komitean nimissä tutkimaan Irlannin tilannetta, ilmoitettiin valtiovirastossa lauantaina.

Samalla ilmoitettiin, että matkappassia annetaan edelleenkin sellaisille yksityisille, jotka valtiovirasto katsoo oikeutetuksi ne saamaan.

OLIPA MAJURIA VASTAAN SYTTÖKSÄ.

SALT LAKE CITY, marrask. 29 p. — E. A. Bock, entinen tämän kaupungin majuri tunnusti täälläisessä oikeudessa syyllisyytensä 23 syytökseen yleisten varojen väärinkäytöstä ja tuomituttiin eilen vankeuteen epämääräiseksi ajaksi, ei kuitenkaan pitemmäksi kuin viideksi vuodeksi. Tuomio pelasti hänet vastaamasta 43 syytökseen kansan varojen väärinkäytöstä ollessaan kaupungin tilintarkastajana. Hän on ollut vapaana 10 tuhannen dollarin takauksella.

YHDYSVALLAT PERUSTAA SIIRTOLAIS- VIRASTOJA

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Yhdysvaltain siirtolaistoimisto saattaa ryhtyä järjestämään siirtolaistoimistoja keski- ja etelä-Euroopan, kuten nyt on Canadaassa. Tällaisien toimistojen tarkoituksena on antaa tietoja Amerikan aikoville siirtolaisille ja selittää sällitaistinko heidän astua maihin Amerikkaa sinä tapauksessa, että he lähtevät matkanaan. Siirtolaissuunnitelmiensa Camille on matkustanut Euroopan kestävämpiä tietoja kongressille esiteltäväksi ja näitten tietojen nojalla ratkaistaan kysymys, olisivatko tällaiset siirtolaivastot ulkomailta tarpeelliset.

Työvirasto on sitä mieltä, että näiden siirtolaivastojen perustamisella voitaisiin ehkäistä niitten monien tuhansien siirtolasten tulo Amerikkaan, jotka joutuvat käännettäväksi takaisin saamatta tilaisuutta astua maihin.

WASHINGTON, marrask. 27 p. —

Tällä oleva Venäjän lähetystö on antanut 200,000 dollarin Amerikan punaiselle ristille Krimin pakolaisten avustamiseksi.

NEUVOSTOTASAVALLAN LASTEN-HUOLTAMISVIKKO.

Kansankomitean neuvosto on julkaissut dekreetin, jonka mukaan kaikkialla neuvostotasavallassa on järjestettävä v. k. 7—14 päivinä erityinen "lasten viikko" hädänalasten lasten avustamiseksi. Tarkoitusta var ten perustetut komiteat tulevat keräämään yli Venäjän kaikenlaisia lasten ruokkimiseksi ja vaatteettamiseksi välttämättömiä tarpeita. Ruokatarpeita tullaan jakamaan terveydenhuolto-osastojen välityksellä.

Uudista tilauksesi ajoissa, ettei keskeytystä lehdellä lähettämässä tapahdu.

Neuvosto-Venäjän punainen laivasto

BERLIINI, marrask. 29 p. — Viimeisen kahden vuoden ajalla on Venäjän laivasto järjestetty kokonaan uudelle pohjalle. Samalla kun mallin silmät ovat olleet tähdätyinä punaiseen armeijaan, on neuvostohallituksen vedenalaisten aseiden toiminta Mustallamerellä kiinnittänyt ensi kerran huomiota Punaiseen laivastoon.

Suomen kanssa tehty rauha on siinä suhteessa sangen tärkeä, että Venäjä pääsee Pietarin kautta yhteyteen valtamerien kanssa. Tätä silmällä pitäen lähetti neuvostohallitus Tarton neuvotteluihin kaksi tunnettuja meriastelantuntijaa, vara-amiraali Zeleneyn ja kommodööri Eugene Berensin. Amiraali Zeleney tuli Venäjän laivaston komentajaksi heti bolshevikkien valtaan noustua ei jo neljättä vuotta sitten.

Eräässä haastattelussa lausui amiraali Zeleney, että "vaikkakaan emme meidän laivastomme osastot eivät ole käytännöllisessä taistelussa, niin minä voisin kuitenkin vakuuttaa, että Venäjän sotalaivasto on edelleen oloissa. Eräät laivaston osastot ovat aina valmiit taisteluun. Laivastossa vallinnut epäjärjestys tuli poistettua jo pari vuotta sitten. Sitten vuoden 1919 alkupuolen laivasto on kokonaan pantu vähitellen uuteen kuntoon."

MEKSIKON HALLITUSTA EI TUNNUSTETA

WASHINGTON, marrask. 29 p. — Meksikon hallituksen lähettämälle Roberto V. Pesqueiralle alustavana annettua kirjeessä, jota hän nyt kiireilmiten vie presidentti De la Huertalle, saadaksesen kirjeen perille ennenkuin Huerta luopuu virastaan marraskuun viimeisenä päivänä keskiyöllä, ei anneta Huertan hallitukselle tunnustusta, ilmoitettiin täällä lauantaina.

Ennen lähtöään Washingtonista, sanoi Pesqueira ystävilleen, että hän oli "voittanut pitkän taistelun", mutta se usko oli harhaluuloa. Äskettäin valtioviirastossa noitiissa ei luovuta tunnustusta mihään määrättyä aikana.

SUUNNITTELEE REFORMIA VAALITAVASSA

WASHINGTON. — Antaa Amerikan kansalle tilaisuus valita Yhdysvaltain seuraava presidentti kysymättä lupaa politiikoitsijoilta, jotka halvevat demokraattipuolueen sekä republikaanipuolueen konventioneja. Tehkää se poistamalla valitsijamiesjärjestelmä.

Tämän tunnustuksen aikoo nebraskalainen senaattori Norris esittää senaattile seuraavalla istunokaudella.

"Minä aion esittää uudelleen päätösehdotukseeni perustallin muuttamisesta siten että valitsijamiesjärjestelmä poistetaan", selitti senaattori.

"Minua pyydettiin jonkun aikaa ennen naisten äänioikeuden hyväksymistä jättämään päätösehdotuksen syrjäin siksi kunnes naiset olisivat saaneet äänioikeuden perustuslaillisella oikeudella, sillä minun estyksen olisi riistynyt visseissä valtioissa naisilla tilaisuuden äänestää presidentinvaaleissa." Nyt ovat naiset valmiit kannattamaan minun ehdotustani.

Tämän ehdotuksen mukaan tulisivat presidentinehdokkaiden nimet yksinkertaisesti äänestyslistalle, mihin ne pantaisiin muutamien satojen äänestäjien vaatimuksesta jokaisessa valtiossa. Siten tulisivat äänestäjät äänestämään suoraan ja kaikki poliittisen koneiston kustannukset, mitä nyt tarvitaan ehdokkaan asettamiseen jokaisessa valtiossa, säästyttyvät. Jos puolueiden konventioit eivät aseta sellaisia ehdokkaita kuin kansa haluaa, voisivat äänestäjät asettaa omat ehdokkaansa ja täten asettautulla ehdokkailla olisi yhtä hyvä tilaisuus tulla valituksi. Amerikan kansalla täytyy olla tilaisuus valita oma miehensä presidentiksi."

Rautatietyöläiset toimivat järjestönä

CLEVELAND, Ohio, marrask. 29 p. — Kaikki kuusi toista rautatietyöläisten veljesliittoa tulee olemaan edustettuna maanantaina alkavassa neuvottelussa Chicagossa, eikä ainoastaan neljän suurimman toimeenpanevat virkailijat, kuten ensin suunniteltiin. Neuvottelun tarkoituksena on esittää yhtenäisen vaatimus rautatielten työolotunnalle kansallisen sovittelulaikunnan muodostamiseksi, ovat veljesliittojen virkailijat ilmoittaneet.

TALONPOJAT NEUVOSTO-VENÄJÄLLÄ

taistelevat kaikkiin voimin neuvostohallituksen säilyttämisen puolesta

MOSKOVA, marrask. — Neuvosto-Venäjän talonpoikaipolitiikkaa selostaa L. Trotski viime kesänä Kautsya vastaan julkaisemassaan kirjassa. Hän esittää maalaisväen kolme kerrosta — joita kaikkia Venäjällä sanotaan "talonpojiksi": köyhät, jotka elivät työvoimansa myymällä ja ostivat elintarpeensa, keskiluokkaiset talonpojat, jotka elivät omillaan ja joskus myivät vähän ylijäämää, sekä suurtilanpojat ("kulakit") jotka teittivät työt palkkavälillä ja myivät tuotteet. Viimeksi mainitut ovat olleet työväenvaltion vihollisia ja panneet toimeen kapinalla. Köyhät taas teollisuustyöväen liittolaisia.

Jos maa ei olisi ollut niin perin puhtaaksi nyllytetty ja työväki olisi voinut antaa talonpojille teollisuustuotteita, olisi työtätekevien talonpoikain liittymisen siihen tapahtunut kivuttomamminkin. "Mutta siitä ei voitu tuntuvaan aikaan. Silti täytyi mailla pyytää elintarpeita. Mutta vaikka talonpojat hyvin käsitteivät neuvostovaltaa kautta päässeen tsaarivallasta ja tilanherrosta, piti heidän porvarillinen selitys laivastien luovuttamista paperirahaa vastaan huonona afäärinä, kun ei sillä voinut ostaa puuvillakangasta, naloja ja paloojia."

Neuvostovalta koetti kyllä panna elintarveveron pätkään suurtilanpoikain kannettavaksi, mutta nämä osasivat — maalaiselämän ja neuvostojenkin isäntinä — lykätä sen köyhien niskolle. Täten saivat ne keskiluokkaisen vihameilittävät neuvostovalalle. Silloin täytyi nostattaa köyhät näitä kiskureita vastaan. Luotiin köyhäinkomiteat. Tiestä niihin sattui välin lujusmaisia aineksia, mutta kun kaupungista lähetettiin ymmärtäviä työläisiä maalle, alkivat asiat järjestyä. Näiden oli nyt saatava keskiluokkaiset käsiinsä, että heidän oli vallankumouksen antimen puolesta jotain urhattavakin. Ja se onnistuttikin.

Vaikka monet kehnot neuvostovaltain asiamiehet saivatkin aikaan paljon pahaa, järjestäytyvät asiat kuitenkin. Kesällä 1918 asetetut köyhäinkomiteat voitiin vuoden lopulla lakkauttaa ja neuvostossa jäivät köyhät ja keskiluokkaiset valtaan. Kautskylle, joka pitää tätä poliittikkaristiriitaisena, vastaa Trotski, että se on ollut välttämätöntä manööveruusta keskiluokkain häilyvän luokan kanssa, ja semmoista ei voi välttää.

Olojen mukaan on myös täytynyt menetellä maalaishuononien asiansa. Esim. Ukrainassa on ollut koheittava kysymyksellä, kuinka paljon tilanherroin marasta voidaan pitää yhteisveljelyksinä ja kuinka paljon on annettava talonpojille. Tällöin voi kyllä sattuua virheitä, mutta elhän niitä voi kokonaan välttää, kun on astuttava uusia polkuja. Koheilla on myös täytynyt yhteisveljelysten parhaista muotoja haettaessa.

Totta on — sanoo Trotski — että talonpojilta on puuttunut teollisuustuotteita. Mutta ei yksin Neuvosto-Venäjän alueella. Sen hepeillä ovat talonpojat saaneet kokea monarkistien ja "demokraattisten" järjestelmää. Mikään niistä ei ole tullut toimeen ilman talonpoikain viljaa ja hevosta. Sen lisäksi ovat ne tuoneet talonpoikain niskaan virkavallan, jonka rinnalla neuvostokoneisto on tuntunut helpommalta. Ja loppujen lopuksi — horjumisten ja kapinointien jälkeen — on keskiluokkaiset saanut itselleen selväksi että niin vaikeata kuin vielä onkin bolshevikkien puolella, niin on muualla vielä vaikeammat olot.

Tuloksena on, että talonpojat, muodostaen neljä viidesosa Pun-Armeijasta, taistelevat Neuvosto-Tasavallan puolesta.

VASTUSTAVAT PILSUDSKIN POLITIIKKA

BERLIINI, marrask. (F.P.). — Varsova tiedotetaan, että Puolan sosialistipuolueen vasemmistolaiset, jotka ovat eronneet puolueesta, ovat julistaneet taistelun presidentti Pilsudskin poliittikka vastaan. Kalkki hallituksessa olleet vasemmistolaiset ovat eronneet toimistaan ja he ovat perustaneet uuden lehden nimeltä "Nowa Polska", joka tulee äkäisesti taistelemaan hallitusta vastaan.